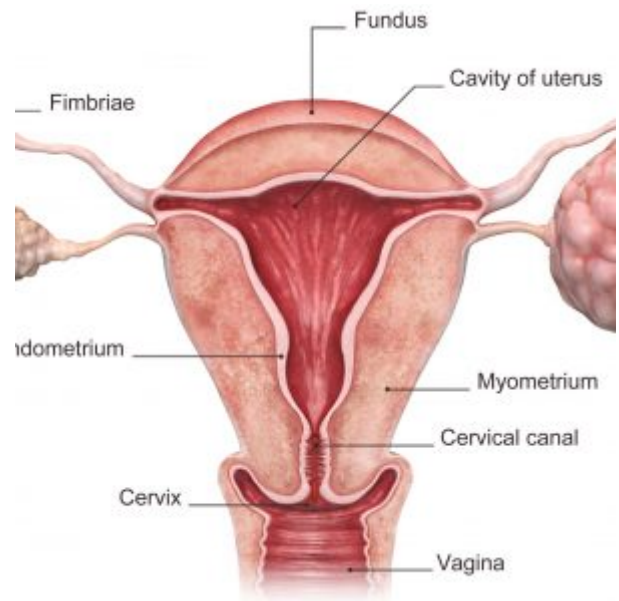

سرطان تخمدان

سرطان تخمدان بیماری است که در آن، بسته به نوع و مرحله بیماری، سلول های بدخیم (سرطانی) در داخل، نزدیک و یا روی لایه خارجی تخمدان ها یافت می شوند. تخمدان یکی از دو اندام کوچک با دایمی شکل است که در هر طرف رحم قرار دارد و تخمک ها یا سلول های زایایی را در خود ذخیره می کند و هورمون های زنانه [استروژن](#) و [پروژسترون](#) تولید می کند.

مبانی سرطان

سرطان زمانی توسعه می یابد که سلول های غیرطبیعی در بخشی از بدن (در این حالت تخمدان) شروع به رشد غیرقابل کنترل کنند. این رشد غیرطبیعی سلول در بین انواع سرطان شایع است.

به طور معمول، سلول های بدن شما تقسیم شده و سلول های جدیدی را تشکیل می دهند تا جایگزین سلول های فرسوده یا در حال مرگ گردند. از آنجا که سلول های سرطانی مرگ برنامه ریزی شده ندارند و به رشد و تقسیم خود ادامه می دهند، با سلول های طبیعی متفاوت هستند. آنها بیش از سلول های طبیعی زندگی می کنند و به ایجاد سلول های غیر طبیعی جدید و تشکیل تومور ادامه می دهند. تومورها می توانند به اندام های دیگر نزدیک تخمدان فشار وارد نمایند.

سلول های سرطانی گاهی اوقات می توانند به سایر قسمت های بدن سفر کنند، شروع به رشد می کنند و جایگزین بافت طبیعی می شوند. این فرآیند که متاستاز نامیده می شود، همزمان با انتقال سلول های

سرطانی به جریان خون یا سیستم لنفاوی بدن اتفاق می افتد. سلولهای سرطانی که از دیگر اندامها (مانند پستان یا روده بزرگ) به تخمدان گسترش می یابند، سرطان تخمدان محسوب نمی شوند. نوع سرطان توسط محل اصلی بدخیمی تعیین می گردد.

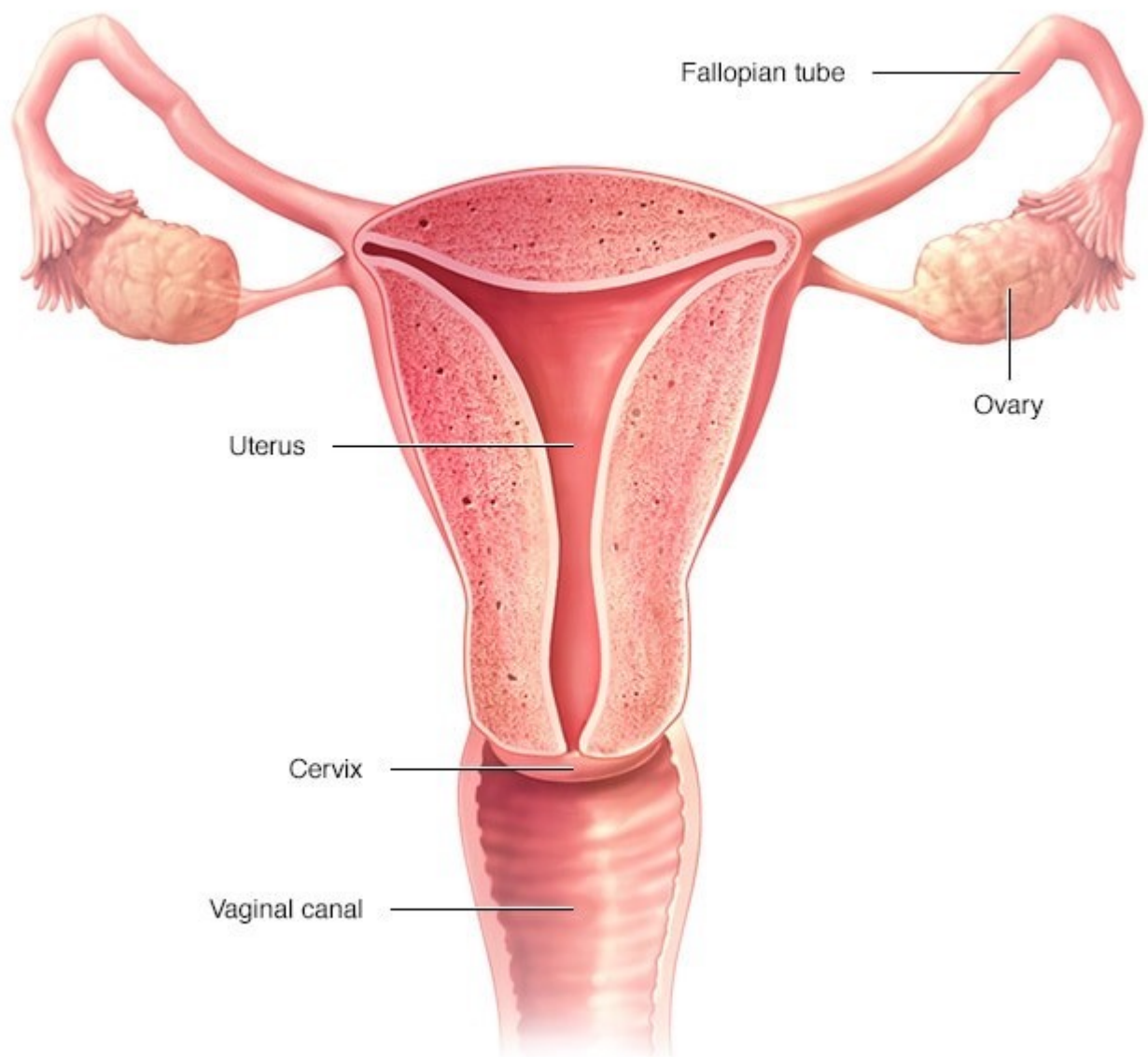
چشم انداز کلی زنان مبتلا به سرطان تخمدان

در زنان 35-74 ساله، سرطان تخمدان تقریباً پنجمین علت اصلی مرگ های ناشی از سرطان است. تخمین زده می شود از هر 78 زن یک نفر در طول زندگی خود به سرطان تخمدان مبتلا می شود.

وقتی فرد در مراحل اولیه تشخیص داده و درمان شود، میزان بقای پنج ساله بیش از 90 درصد است. به دلیل علائم غیر اختصاصی این سرطان و عدم آزمایش های تشخیص زودهنگام، تنها حدود 20 درصد از کل موارد در اوایل بیماری تشخیص داده می شود. با توجه به ماهیت بیماری، هر خانمی که مبتلا به سرطان تخمدان گردد مشخصات متفاوتی دارد و ارائه پیش آگهی عمومی غیرممکن است.

چه افرادی بیشتر در معرض خطر هستند:

- همه زنان در معرض خطر هستند.
- علائم وجود دارد - ممکن است مبهم باشد، اما معمولاً با گذشت زمان شدت می گیرد.
- تشخیص به موقع میزان بقا را افزایش می دهد.
- آزمایش پاپ اسمیر سرطان تخمدان را تشخیص نمی دهد.

عوامل خطر سرطان تخمدان عبارتند از:

- استعداد ژنتیکی
- سابقه شخصی یا خانوادگی سرطان پستان ، تخمدان یا روده بزرگ
- افزایش سن
- ناباروری
- در حالی که وجود یک یا چند عامل خطر ممکن است احتمال ابتلا به این سرطان را افزایش دهد، اما لزوماً به معنای ابتلا به این بیماری نیست. خانمی که یک یا چند عامل خطر دارد باید بیشتر مراقب علائم اولیه باشد.

توصیه ها

توصیه هایی برای زنان در معرض خطر بالای این سرطان در زیر خلاصه می شود:

▪ زنانی که به نظر می‌رسد در معرض خطر بالای سرطان تخمدان هستند باید تحت مشاوره ژنتیک قرار بگیرند و اگر به نظر می‌رسد خطر قابل توجهی باشد، بهتر است آزمایش ژنتیک برای بررسی ژن‌های [BRCA1](#) و [BRCA2](#) انجام گردد.

▪ زنانی که مایل هستند ظرفیت تولید مثل خود را حفظ کنند، می‌توانند هر شش ماه یکبار با سونوگرافی غربالگری کنند.

▪ زنانی که نمی‌خواهند باروری خود را حفظ کنند و یا خانواده خود را تکمیل کرده‌اند، ممکن است تحت عمل جراحی قرار گیرند.

▪ از آنجا که جهش‌های ژنی BRCA1 و BRCA2 خطر ابتلا به سرطان پستان را نیز افزایش می‌دهد، غربالگری سالانه ماموگرافی پیشنهاد می‌شود که از 25 سالگی شروع می‌شود.

▪ زنان مبتلا به سندرم HNPCC، که به آن سندرم لینچ نیز گفته می‌شود، باید تحت انجام ماموگرافی غربالگری دوره‌ای، کولونوسکوپی و بیوپسی آندومتر قرار گیرند.

علائم و نشانه‌های سرطان تخمدان چیست؟

تشخیص سرطان تخمدان خصوصاً در مراحل اولیه دشوار است. این تا حدی به این دلیل است که تخمدان‌ها دو اندام کوچک و بادامی شکل در دو طرف رحم و در عمق حفره شکم واقع شده‌اند.

موارد زیر اغلب به عنوان برخی از علائم و نشانه‌های سرطان تخمدان مشخص می‌گردد:

- نفخ شکم
- درد لگن یا شکم
- کم‌اشتهایی
- مشکل در بلع
- احساس نیاز به ادرار فوری
- خستگی
- ناراحتی معده یا سوزش معده
- کمردرد
- درد در هنگام رابطه جنسی
- یبوست
- تغییرات قاعدگی

تهیه و ترجمه : زویا نجفی (آزمایشگاه ژنتیک پزشکی زنوم
اصفهان - مرکز تحقیقات سلولی مولکولی و ژنتیک زنوم اصفهان
- R&D)